

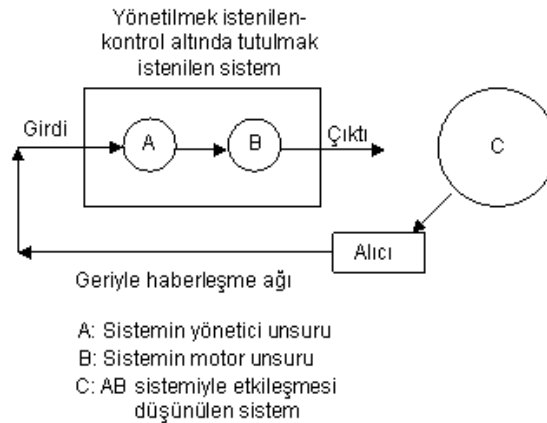
YÖNETME-KONTROL BİLİMİ VE TÜRKİYE'DE SINIF MÜCADELELERİ

Mayıs 2008
Münir Aktolga

GENEL OLARAK KONTROL BİLİMİ VEYÖNETME MEKANİZMASI	1
SINIF MÜCADELESİ VE KONTROL BİLİMİ.....	3
TÜRKİYE'DE SINIF MÜCADELELERİ VE YÖNETME-KONTROL BİLİMİ.....	5
BİZ KİMİZ, NEDEN KENDİMİZE BENZERİZ.....	6
DEVLET VE BİREY	7
KENDİ KARŞITINI YARATARAK VAROLMAK.....	9
VE 27 MAYIS: KARŞI DEVRİM Mİ "ÖZGÜRLÜKLER ORTAMI" YARATICISI MI?.....	10
1 MAYIS VE TÜRKİYE "SOL"UNUN DİYALEKTİĞİ.....	12

Önce, genel olarak „Yönetme-Kontrol Bilimi” nedir onu ele almaya çalışacağız. Sonra da, bunun sınıf mücadelesi pratiğindeki yeri olacak konumuz. Ama bizim asıl açıklamaya çalıştığımız şey, Türkiye'nin tarihsel gelişimi sürecinde ortaya çıkan “saptırarak kontrol altında tutma” mekanizmasıdır!. Bu arada, “devleti kurtarmak” için kendisine yeni bir halk-ulus yaratma çabasına girişmiş olan Devlet Sınıfının bu amaca ulaşmak için uyguladığı “kavanozda insan yetiştirerek” yönetme-ayakta kalma sanatına da değinmek istiyoruz! Amacımız, yönetme çabasının ve yeteneğinin varoluş mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olduğunu ortaya koyabilmektir. Öyle ki, bu açıdan bakınca, “Osmanlıda oyun çoktur” diyerek açıklamaya çalıştığımız birçok şeyin de, aslında, çekirdekten yetişme yönetme bilimi uzmanı olan atalarımızın hayatı devam ettirebilme güdüsüyle keşfettikleri orijinal etkinlikler olduğu ortaya çıkacaktır..

GENEL OLARAK KONTROL BİLİMİ VEYÖNETME MEKANİZMASI

İstenilmeyen sonuçların meydana gelmesini engellemek için (ya da istenilen sonuçları elde edebilmek için), sebebi kontrol altında tutarak sonucu kontrol altında tutmaya dayanıyor işin özü.

Bunu, daha başka bir deyişle şöyle de ifade edebiliriz: Bir C nesnesiyle etkileşmesi düşünülen bir AB sisteminde (yukardaki şekil) girdiyi kontrol altında tutarak çıktıyı kontrol edip, bu şekilde AB ile C 'nin etkileşmesinin sonucunu kontrol altında tutabiliriz. Kontrol altında tutulması gereken sonuç AB ile C arasındaki etkileşmenin sonucu olacağından, eğer AB'nin C üzerine etkisi (şekilde AB'nin çıktısı) kontrol edilebilirse, bu etkinin yaratacağı sonuç da kontrol altına alınmış olacaktır.

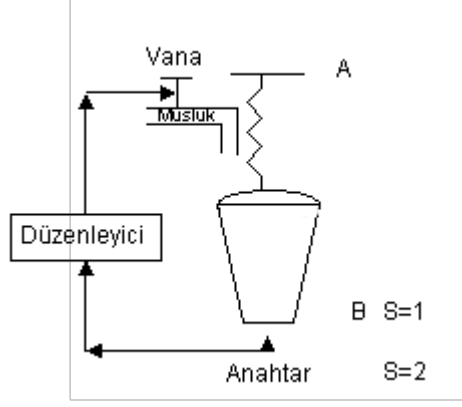
Bu durumda olay, son tahlilde, AB sisteminin dışardan (C den) gelen informasyonlara göre kendi kendisini kontrol etmesine dayanıyor. AB sistemi, hayat yollarında kazasız belasız yol alabilmek için çevreden gelen informasyonları değerlendirerek yolunu açmış, kendi kendini kontrol ederek yoluna devam etmiş oluyor¹..

Böyle bir mekanizmanın işleyebilmesi için, tabii herşeyden önce etkileşmeye taraf olan unsurlar arasında (AB ile C arasında) bir haberleşme ağına ihtiyaç bulunur. Ancak bundan sonradır ki, ya istenilmeyen sonuçların engellenmesi için sisteme (AB) negatif olarak bir etkide bulunulacak, yani sistemin mevcut etkinliği-hareketi frenlenecektir (negatif feedback), ya da, istenilen sonuçların elde edilebilmesi için sistem mevcut hareketiyle aynı yönde pozitif olarak etkilenecektir (pozitif feedback).

Hemen hayatın içinden bir örnek vererek bütün bunları somutlaştırmaya çalışalım: İstanbulda oturuyorsunuz ve Ankara'ya gitmek için arabaya binerek yola çıkıyorsunuz. Amacınız, kazasız belasız hedefe ulaşmaktır. Bu nedenle, duruma göre, ya frene basıp direksiyonu kullanarak (yani, istenilmeyen sonuçları engellemek için negatif feedback yaparak), ya da gaz vererek-yol alıp hızlanarak (pozitif feedback yaparak) bir an önce hedefe ulaşmaya çalışırsınız. İşte, belirli bir amaca ulaşabilmek için, yol boyunca arabayı kullanırken yaptığınız bütün bu işlerdir ki kontrol-yönetme diyoruz. Peki, neyi-kimi mi- kontrol ediyoruz bu süreç boyunca; yani sadece araba mıdır kontrol altında tutulan? O an araba bizim motor sistemimizin (elimizin, ayaklarımızın vb.) bir parçası-uzantısı durumunda olduğundan, aslında kontrol ettiğimiz şey (bir AB sistemi olarak sürücü+araba sistemi) bizzat kendimiz oluyoruz. Şekildeki C ise, yol boyunca önümüze çıkması muhtemel olan nesnelere. "Alıcıyı" da içine alan "geriyle bağlaşım ağını" ise, her an gözümüzü yolda tutarak biz kendimiz (sürücü) kurmuş oluyoruz. Bir çocuk mu çıkıyor önümüze, ya fren yapıp durmaya, ya da, direksiyonu kırarak çocuğa çarpmamaya çalışırız, neden? Çünkü amacımız, kazasız belasız Ankara'ya-hedefe- ulaşmaktır. Çocuğa çarpmak "istenilmeyen bir sonuç" olduğundan, istenilmeyen bu sonucu engellemek için, fren yapıp direksiyonu kullanarak, kendimizi -sürecin girdisini- kontrol ederek sonucu-çıktıyı kontrol etmiş-güvenlik altına almış oluruz. İşte, yaptığımız bu işedir ki Sistem Kontrol Biliminde **negatif feedback** deniyor. Yani, geriyi negatif olarak besleyerek meydana gelebilecek sonucu-çıktıyı kontrol altında tutmak. Tam tersine, yolun açık olduğunu gören bir sürücünün gaza basması işlemine de, **pozitif feedback**, yani, geriyi pozitif olarak beslemek denir. Bu durumda, ilk hareket yönünde daha da ilerlemek için girdi takviye edilmektedir.

Gene hayatın içinden başka bir örnek verelim:

¹ Buradaki AB sistemi bir insan, ya da bir toplum, toplumsal bir sınıf da olabilir, farketmez. İşin özü, yaşamı yöneterek kontrol altına alabilme yeteneğine, yani feedback yapabilme yeteneğine sahip olmaya dayanıyor. Peki hayvanlar feedback yapamazlar mı? Hayvanların feedback yapabilme yetenekleri sınırlıdır. Duygusal deneyimler dünyasının sınırları içinde kalmak kaydıyla sınırlı bir feedback yeteneğine sahiptir onlar da. İnsan ve insan toplumu ise bilişsel bir varlıktır. Bu nedenle, yönetme, yöneterek-kontrol altında tutarak hayat yollarında ilerleme insana has bir yetenektir...

Kova $s=1$ seviyesindeyken mevcut sistemi AB olarak gösteriyoruz (kolaylık olsun diye buna S_1 sistemi diyelim). Vana açılıyor ve kovaya su dolmaya başlıyor (girdi). Ne olacaktır? Suyun etkisiyle yay gerilecek ve kova $s=1$ den $s=2$ seviyesine doğru inmeye başlayacaktır. Kova $s=2$ ye gelince mevcut sistemi de S_2 olarak göstereyim.

Kovanın $s=1$ den $s=2$ ye doğru hareketinin son durumu S_2 'dir. Ama eğer biz, kovanın $s=1$ den $s=2$ ye inişini, yani, S_1 'den S_2 'ye geçişi engellemek istiyorsak bunun için kovanın altına, gerekli yere bir anahtar koyarız. Öyle ki, kovaya su akıpta yay gerilerek kova bu anahtara değince, hemen devre kapansın ve örneğin vanayı kapatacak bir motor çalışmaya başlasın. Böylece su kesilecek ve mevcut durumun muhafazası sağlanmış olacaktır.

Vanayı kapatan motorun işini biz kendimiz de halledebiliriz. Yayın gerilimini izleyerek-gözümüzle- gerekli noktaya gelince vanayı elimizle kapatırız. Önemli olan mekanizmanın aslıdır. Buraya kadar yaptığımız iş, mevcut durumu muhafaza edebilmek için girdiyi kontrol ederek çıktıyı kontrol etmekten ibarettir, yani negatif olarak geriye beslemiş oluyoruz (negatif feedback yapmış oluyoruz). Sistemde, çıktıyla girdi arasındaki bağlantıyı kuran unsurlara da geriye beslemek için transfer sistemleri (yada "feedback transfer sistemleri") diyoruz.

Organizmanın çevreyle ilişkisi de gene aynı şekilde yönetilir. Çevreden gelen informasyonlara göre kendini-kendi davranışlarını kontrol eden organizma, bu şekilde meydana gelebilecek sonuçları da kontrol altında tutmuş olur. Örneğin, elmayla etkileşiyorsak eğer, elmayı yemiş olmamız bir sonuçtur! Bu etkileşme sürerken her aşamada geriye haberleşme sağlanarak-feedback yapılarak- süreç kontrol altında tutulur. Elmanın kabukları midemize dokunuyorsa eğer, istenilmeyen bu sonucu engellemek için onun kabuklarını soyarız. Ya da, dişlerimizde problem varsa, elmayı keserek yeriz vb..

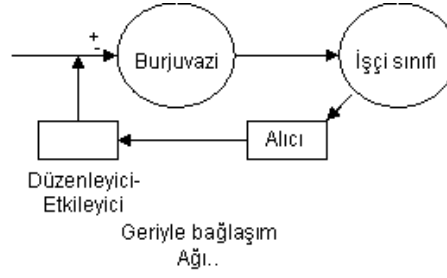
Bir cevizi yemek için önce kabuklarını kırarız niye? Çünkü dişlerimizi kırmak istenilmeyen bir sonuçtur da ondan. Bunun gibi sayısız örnekler verebiliriz.

SINIF MÜCADELESİ VE KONTROL BİLİMİ

Önce olayı en basit şekliyle ele alalım ve örneğin, burjuvazi ve işçi sınıfından oluşan Batı'lı anlamda kapitalist bir toplumu düşünelim! Burjuvazinin işçi sınıfını-işçi sınıfı hareketini- nasıl yönetmeye-kontrol altında tutmaya çalıştığını kavramaya çalışıyoruz:

Olay basit aslında! Kapitalist üretim ilişkileri içinde birbirlerinin varlık şartı olan her iki sınıf da sınıf mücadelesi sürecinde karşı tarafı yönetmeye-kontrol altında tutmaya çalışarak varlığını sürdürür. Yani her iki sınıf da sürekli olarak karşı taraftan gelen informasyonlara göre kendisini kontrol altına alarak karşı tarafı da kontrol etmeye-yönetmeye çalışır. Her iki

taraf da, istenilmeyen sonuçları engelleyebilmek için, ya da, istenilen sonuçların ortaya çıkmasını sağlamak için karşı tarafı ona göre etkilemeye çalışır.

Bütün bunlar işin doğası gereği olan şeyler. Yani, insanlar da, toplumlar da, toplumsal sınıflar da, hayatın akışı içinde farkında olmadan kendiliğinden öğrenirler bunları; sonra da tabii, farkına vararak bilince çıkarırlar. Kontrol-Yönetme bilimi'nin bilişsel bir bilim haline gelme sürecinin mantığı budur..

Buraya kadar herşey açık sanırım!

Şimdi, bir adım daha atarak, olayı biraz daha karmaşık haliyle, gene Batı toplumlarının tarihsel gelişme sürecinde feodal toplumdan kapitalizme geçiş pratiği içinde ele almak istiyoruz.

Burda artık ikili değil üçlü bir etkileşim mekanizması durmaktadır karşımızda. Bir yanda feodaller ve köylülerden (serf) oluşan mevcut sistem, onu temsil eden feodaller; diğer yanda da, onun (feodal sistemin) içinden doğup gelişen kapitalizm (burjuvazi+işçi sınıfından oluşan bir başka sistem). Bu durumda, bir yanda, eski sistemin içinde feodallerle köylüler arasında, diğer yanda da, yeni doğan sınıflar olarak burjuvalarla işçiler arasında bir mücadele vardır. Ama asıl mücadele, bir bütün olarak iki sistem, feodalizmle kapitalizm arasındaki mücadeledir. Bir yanda feodallerin başı çektiği feodal sistem-toplum, diğer yanda da burjuvaların yönetimi altındaki kapitalist toplum. Bunlar birbirlerinin diyalektik inkârıdır. Kapitalizm geliştikçe feodalizm kaçınılmaz olarak yok olmaktadır. Feodalizm, hem kendi içinde kapitalizmi yaratmakta, onun gelişmesi için yolu açmaktadır, ama hem de bu gelişmeyi bir noktada tutmaya çalışmakta, onun daha da ileri giderek kendisini tehdit eder hale gelmesini engellemeye çalışmaktadır. Çünkü kapitalizmin belirli bir sınırın ötesine geçerek daha da gelişmesi demek feodalizmin yok olması demektir².

İşte tam bu noktada, feodaller, kapitalizmin gelişmesini engellemek amacıyla (çünkü bu onlar için istenilmeyen bir sonuçtur) kontrol-yönetim bilimine-mekanizmasına başvururlar. Ne yaparlar? Ellerinden gelen herşeyi! Yaşamı devam ettirebilme mücadelesidir bu! Ama süreç herşeye rağmen burjuva devrimine doğru gelişir. Burada işin ayrıntılarına girmek istemiyoruz; altını çizmek istediğimiz nokta sadece, burjuva devrimine giden bu yolda, bu aşamada henüz daha işçi sınıfının feodalizme karşı burjuvazinin yanında-onunla birlikte yer alıyor olmasıdır. Yani, işçi sınıfıyla burjuvazi arasındaki çelişkiler bu aşamada henüz daha esas çelişki haline gelmemiştir. Esas çelişki, gelişen kapitalizmle feodal sistem arasındaki çelişkidir. Buna uygun olarak da işçi sınıfı burjuva devriminde burjuvaziyle birlikte yer alır. Hal böyle olduğu için feodaller de hiçbir zaman, düşmanımın düşmanı dostumdur mantığıyla, işçi sınıfı hareketini destekleyerek onu ortak düşman burjuvazinin üstüne sürmeyi falan düşünemezler! Yani bu tür bir cinliğin objektif-maddi koşulları yoktur daha ortada!

² Bu konuyu "Bilişsel Tarih ve Toplum Bilimlerinin Esasları-İlkel Komünal Toplumdan Bilgi Toplumuna-ve Türkiye" de ayrıntılı olarak ele aldık. www.aktolga.de

Şimdi artık Türkiye’de sınıf mücadeleleri alanına girebiliriz!

TÜRKİYE’DE SINIF MÜCADELELERİ VE YÖNETME-KONTROL BİLİMİ

Konu Türkiye’de sınıf mücadeleleri olunca olay tamamen değişiyor. Çünkü bizde tarihsel gelişim süreci Batı’dakinden çok farklı. Bu nedenle, burada artık Batı toplumları için kullandığımız o klasik şemalar hiçbir işe yaramıyor! İkel komünal toplumdaki köleci topluma, sonra feodal topluma, oradan da kapitalist topluma..Yok işte böyle değil bizde! Böyle olmadığı için de bizdeki “Batıcı aydınların” bütün ezberleri bozuluyor, içinde yaşadıkları topluma yabancılaştıkları için bir türlü onu kavrayamıyorlar.

Batı toplumlarının gelişme süreci içinde ortaya çıkan bilgileri-şablonu Osmanlı’ya ve Türkiye’ye uyguladığınız zaman ortaya çıkan tablo şudur: “Batı gibi olmasa da Osmanlı da feodal bir toplumdur” diye başlanır ve devam edilir: “Sonra bu toplumun içinde de Batı’da olduğu gibi kapitalizm gelişmeye başlar. Genç Osmanlılar, Jön Türkler, Birinci-İkinci Meşrutiyet derken, burjuva devriminin zaferini simgeleyen Kemalist devrim gerçekleşir ve Türkiye Cumhuriyeti kurulur. Yani, 1923’le birlikte burjuva devrimi süreci en üst noktaya varır”...

Bu mantığa göre 1950 Demokrat Parti hareketi de “bir karşı devrim oluyor tabii”! Sonra, “27 Mayıs Devrimi”, derken “karşı devrimci Demirel” işbaşına geliyor! Ve 1971’ün 12 Mart’ı, “8-9 Mart Devrimci hareketinin” bir “karşı devrimle” bastırılışı! Sonra 12 Eylül, Özal derken geliyoruz günümüze. Bir yanda “karşı devrimci” AK Parti, diğer yanda da ulusalcı-devrimci cephe! Mantık bu! En solcusundan en sağdakine kadar “Cumhuriyet aydınlarının” tarihimize, tarihsel gelişme sürecimize bakışını belirleyen mantık bu. Bir yanda, tarihsel olarak “ileriye temsil eden” kerameti kendinden menkul bir ulusalcı-devrimci cephe var, diğer yanda da, tarihsel olarak “karşı devrimi”, “geriye doğru gitmeyi” temsil edenler!

Hal böyle olunca tabii (bu mantığa göre), ülkede kapitalizmle birlikte gelişen “işçi sınıfı hareketinin”, “solun” da, tarihsel olarak geriye temsil edenlere karşı “ulusalcı-ilerici-Atatürkçü” cepheyle işbirliğine-ittifaka yönelmesi kaçınılmaz oluyor. Amaç üretim araçlarının mülkiyetinin devlete ait olduğu bir düzeni gerçekleştirmek olunca, bu amaca giden yolda burjuvaziye-kapitalizmin gelişmesine karşı olan bir Devlet Sınıfıyla, “düşmanımın düşmanı dostumdur” mantığıyla ittifak içinde olmak son derece normal hale geliyor. Ortada üretim araçlarının büyük çoğunluğuna sahip bir Devlet varken, eğer sen de zaten son tahlilde daha katı Devletçi bir düzenin peşindeysen, neden karşı çıkacaksın ki bu Devlete! “Sınıf düşmanın” burjuvaziye karşı burjuva düşmanı bu Devletle elele verirsin olur biter!

İşte, Türkiyede ortaya çıkan bütün “sol hareketlerin” daha doğmadan ölmesinin, Devlet Sınıfının yedek gücü olan halktan kopuk Devletçi bir “sivil toplum” hareketi haline gelmesinin nedeni budur, bu anlayıştır.

Devlet Sınıfı açısından olay son derece basittir! Onun için, kendi diyalektik inkârına, yani burjuvaziye-Anadolu kapitalistlerine karşı mücadelede “istenilmeyen sonucu” (burjuvazinin devleti ele geçirmesini) engellemede kullandığı bulunmaz bir nimettir “işçi hareketi” ve “sol”! Gelişen kapitalizmle birlikte ortaya çıkan burjuvazi-işçi sınıfı çelişkisini, “işçi sınıfını” kendi safına alıp destekleyerek, hatta yer yer onu ortak düşman olan burjuvaziye karşı kışkırtarak kullanmak bulunmaz bir nimettir!

Tabi burada hemen akla şöyle bir soru geliyor: Batı'da kapitalizmin gelişmesi sürecinde elimizde feodallerin işçi sınıfıyla işbirliği yaparak onu yörüngesinden saptırdıklarına, işçi sınıfı hareketini burjuva devrimine karşı kullandıklarına dair bir bilgi bulunmadığı halde, nasıl oluyor da bizde Devlet Sınıfı böyle bir cinliği akıl edebiliyor, ya da bu tür bir "ittifakın" objektif şartlarını bizde nasıl ortaya çıkıyor? Ya da daha başka bir deyişle, işçi sınıfını-sol'u temsil ettiğini söyleyen akımlar nasıl oluyor da bizde Devletle-Devlet Sınıfıyla bu düzeyde bir işbirliğine girebiliyorlar! Bu nokta çok önemli.

İki neden çıkıyor karşımıza: Birincisi, iç dinamikle, Türkiye'de kapitalizmin gelişmesi süreciyle ilgili. Yukardan aşağıya gelişen devlet kapitalizmi Devlete bağlı işyerlerinde çalışan Devletçi-özelleştirmelere karşı, bu anlamda "burjuva düşmanı-solcu" bir işçi kitlesini de beraberinde getiriyor! Yani bir işçi sınıfı işçi olduğu için ilerici-devrimci falan olmuyor! Kendi varoluş koşulu gereği Devletçi olan bu kesim işçilerin gerici-Devletçi-"solcu" özelliği buradan kaynaklanıyor.

Ama sadece bu da değil, bir de dış etken var işin içinde, 20.yy'ın sosyalist devrim anlayışı var! Bizim gibi ülkeler için düşünülen ve uygulamaya konulan, "sırtını sosyalist sisteme dayayarak kapitalist olmayan bir yoldan sosyalizme ulaşma" anlayışı var. Bu tür bir devrim anlayışıyla Devletçi-solcu işçi hareketi arasında kurulan derin ideolojik bağlar Türkiye'de hala etkili. Ortada sosyalist sistem falan kalmadı ama ülkede gelişen burjuva devrimci süreç eski Devletçi düzeni tehdit eder hale geldiği için, kendi varlığı da bu eski Devletçi düzenin devamına bağlı olan Devletçi işçi hareketi Devlet Sınıfıyla olan ittifakın sağlam bir unsuru olma özelliğini devam ettiriyor! İşçi hareketini temsil etme hakkı bu tür bir "solun" elinde olunca da tabi işçi sınıfı içinde geri kalan kesimin sesi duyulmaz oluyor. İşçi sınıfını temsilin patentini bur tür bir "solun" elinde olunca gerçek işçi hareketi temsil problemiyle karşılaşılıyor. Yavuz hırsızın ev sahibini bastırması hesabı, işçi sınıfının da önce, kendisine rağmen onu temsil eden bu Devletçi solun etkisinden kurtulması gerekiyor.

BİZ KİMİZ, NEDEN KENDİMİZE BENZERİZ

Bütün mesele tarihe-yani sınıflı topluma geçiş diyalektiğinde yatıyor! Türkler, göçebe bir toplumken, fetih yoluyla yukardan aşağıya doğru devlet kurarak tarihe girmişlerdir. Bizim sınıflı topluma-medeniyete geçişimiz göçebe geleneklerimizin, yani tarihsel olarak oluşmuş toplumsal DNA larımızın (kültürel bilgilerin-yaşam bilgilerinin) Batı toplumlarında olduğu gibi toprağa yerleşerek tarımsal üretime başladıktan sonra, üretim süreci içinde, yeni üretim ilişkilerine uygun olarak değişmesiyle olmaz; fetihçiliğe bağlı olarak içine girilen yeni yaşam koşullarının zorlamasıyla, eskilerinin-mevcut bilgilerin- üzerine bazı yeni bilgilerin ilave edilmesiyle (öğrenerek) gerçekleşir. Çevreye-yeni koşullara uyuma bağlı olarak, bazı toplumsal genler³ pasif hale getirilirken, bazıları da ortaya çıkan yeni durumları-bilgileri de-kodlayacak şekilde geliştirilirler. Yani, tarihe barbarlığın yukarı aşamasından girmiş yerleşik toplumlar gibi, yeni bir üretim süreci içinde yeni üretim ilişkileri yaratan, yeni yaşam tarzını bu ilişkiler içinde üretilen bilgilere göre gerçekleştiren bir toplum değiliz biz. Bu yüzden de bugünün içinde geçmişin nasıl yaşadığına-varolduğuna ilişkin çok özel bir örnek teşkil ederiz. Bizde hala binlerce yıl öncesine ait bazı toplumsal genler (yaşam bilgilerini ihtiva eden nöronal programlar) aktif halde olduklarından, bugünün yaşamını üretirken, farkında olmadan, bunu geçmişten kalan mirasa uygun olarak yerine getiririz. Bu genler çok değişik biçimlerde güncelleşmiş, "modernleşmiş" bilgileri üretiyor görünseler de, görünüşün biraz altına inince hemen "bizi bize benzeten" özelliklerimizi görürüz! Bir örnek verelim: Hiç düşündünüz mü bizde neden önce bir bina yapılırdı da onun alt yapısı, suyu, elektriği,

³ "Toplumsal genler" dediğimiz şey, belirli yaşam bilgilerinden oluşan kültürel nöronal programlardır. Bunlar toplumsal üretim ilişkilerinden kaynaklanırlar.

kanalizasyonu vs. sonradan akla gelir diye (son yıllarda bu değişiyor artık)! Bina yapmak yerleşik toplum kültürünün bir parçasıdır. Bizse bilinç altımızda hala göçebe geleneklerimizle yaşıyoruz. Bizim için önemli olan, o anki ihtiyacı karşılamak üzere bir binanın yapılması ve onun içinde oturmaktır! Kanalizasyon, elektrik, su vs. bunlar normal koşullarda yerleşik toplum kültürünün bileşenleri olarak bina yapımının ayrılmaz parçaları oldukları, birbirlerinden ayrı düşünülemeyecekleri halde, bizim için bunlar birarada öğrenilmiş kültürel unsurlar olmadıklarından, sonradan öğrenilmiş ve hala eksplizit olarak kayıt altında bulunan bilgiler olduklarından ayrı ayrı aklımıza gelirler. Bu yüzden de önce o anki ihtiyaç ne ise onu düşünürüz, sonra da diğerlerini!..

Alın Osmanlının Batılılaşma serüvenini, “Batılılaşınca” niteliksel olarak değişti mi Osmanlı? Hayır! Örtünün altındaki gövde gene aynı gövde olarak kaldı. Adına Cumhuriyet deyince değişti mi? Hayır! Ne değişiyor peki bu şekilde? Eski toplumsal DNA lar da köklü bir değişikliğe gidilmeden (zaten bu öyle istemeye falan olmaz!), bunların üzerinde oynanarak bukalemun gibi çevreye uyum sağlanılmaya çalışılıyor, biçim değiştiriliyor, “çağa uyum sağlanıyor”! Devletin yapısına ilişkin olarak İslam Medeniyetinden alınan bazı genler pasif hale getirilirken, bazı başka genler aktif hale getirilerek Batılı görünüme sahip bir devlet yapısı oluşturuluyor. Yani, eski elbise çıkarılarak mevcut yapıya yeni bir elbise giydiriliyor!

Sonra? Batılı bir devlet olduk ya, sonra da bu “Batılı devlete” uygun bir ulus yaratılmaya çalışılıyor. Yukardan aşağıya bir kapitalistleşme, yukardan aşağıya doğru örgütlenecek yeni bir toplum düzeni. Varsın kapitalistleşsin toplum, fabrikalar kurulsun, insanlar iş gücü sahibi olsunlar, Batıda nasıl oluyorsa bizde de öyle olsun. Korkacak ne var bunda, önemli olan “muasır medeniyet seviyesine erişmek” değil mi! Bütün bunlar görünüşte muazzam değişiklikler. Osmanlının küllerinin altından bir yeniden doğuş adeta! Ama dikkat ediniz, bu arada gözden kaçan bir nokta var! Bütün bu işler yapılırken bir şeye hiç dokunulmuyor! Batıcı elbiseyi üstünden çıkarıverin, hemen “kralın çıplak” olduğunu görürsünüz! Çünkü o hala Osmanlının kutsal Devletidir. Ve tabi etrafındaki “tapınak şövalyeleriyle” dört başlı Devlet Sınıfıyla birlikte.

DEVLET VE BİREY

Burada çok önemli bir nokta var: Neden bizde hep “Devleti korumaktan, ya da kurtarmaktan” bahsedilir? Sadece Osmanlı’da da değil, bugün halâ Türkiye Cumhuriyeti’nde bile, azıcık sıkışsak, neden hemen, “ne olacak bu Devletin hali”, ya da, “Devleti nasıl koruyacağız-kurtaracağız” diye düşünen birileri çıkar ortaya? Hep “korunmaya muhtaç bir Devlet” vardır ortada! Ve de onu “koruyanlar”, “kurtaranlar”!. Herşey bu uğurda yapılıyor. Darbeler, muhtıralar bunu için veriliyor. “Cumhuriyet mitinglerin” bile altında yatan bu anlayış (“Devleti şeriatçılara bırakmayacağız” anlayışı) değil midir? Bu neden böyledir, nedir bu işin tarihsel, toplumsal temelleri? Bugün halâ, “sağcısıyla”, “solcusuyla”, “demokratiyle”, “ilericisi” ve “gericisiyle” bütün Cumhuriyet aydınlarını içine alan bu ruh halinin esası nedir, nasıl bir kültürel miras yatıyor bunun altında?

Kentten çıkma Batı toplumlarında birey ve toplum önce gelir, devlet sonra. Devlet, bu zemin üzerinde oluşur; elementlerini bireylerin oluşturduğu sistemin merkezi varoluş instanzıdır devlet. Birey ise, üretim araçlarının özel mülkiyetine sahip olarak, kendisi için üretim yaptığı için bireydir. Sosyal sınıfların ortaya çıktığı temel de budur zaten. Toplum, üretim araçlarının özel mülkiyetine sahip olanlar ve olmayanlar olarak ikiye bölündüğü zaman, sınıflı toplum da oluşmuş olur. Devlet de, bu yeni durumu, dengesizlik üzerine kurulu bu yeni “dengeyi” muhafaza etmenin aracıdır. Bu yüzden, mülk sahibi sınıflar lehine oluşan “dengeyi” koruyan kamu gücü olduğu içindir ki, onun “egemen sınıfın baskı aracı olduğu” söylenir.

Osmanlı devletinin ve toplumunun oluşumu ve yapısı ise bambaşkadır. Kuruluştan önceki dönemi düşünelim: Göçebe, çoban bir aşiret bu. Evet, bir çoban da kendisi için üretim yapmaya başlamıştır, ama o henüz daha Batı'lı anlamda bir birey değildir. Kendi varlığını birey olarak oluşturamaz. İçinde bulunduğu toplumla-aşiretle birlikte vardır o. "Ben" yoktur. "Ben", toplumdur, aşirettir henüz.

Sonra, içinde Batı'daki anlamda bireylerin oluşmadığı bu aşiret toplumu fütuhata girişiyor, ve "devlet" haline geliyor. Bu durumda, yeni oluşan toplum ve devlet, Batı'daki gibi, elementlerini bireylerin oluşturduğu bir sistem değildir. Sistemin mantığına göre hala birey yoktur ortada, çünkü özel mülkiyet yoktur. "Mülk Allah'ındır". Allah adına mülke tasarruf yetkisi ise devletin başına aittir. Osmanlı sisteminin elementleri, üretim araçlarının özel mülkiyetine sahip olarak, kendisi için üretim yapan "birey"ler değildir. Osmanlı'da, Allah adına da olsa, mülk sahibi olan tek "kişi" merkezi temsil eden Sultandır. Tek "birey", kendisi için, kendiliğinden varolan tek kişi o dur⁴. Diğer insanlar, birey-vatandaş olmayıp, kendi varlıklarını toplumu temsil eden bu devletle birlikte oluşturabilen, devlet ve toplum varolduğu için, onunla birlikte varolan "Reaya-sürü-kul insanlardır. Bu durumda, bireyin olmadığı bir toplumda, Batı'daki anlamda bir "sınıf"tan da bahsedilemez!

Peki Osmanlı Toplumunu Osmanlı'nın kendisini ifade ettiği gibi "sınıfsız" bir toplum mudur? Hayır tabii! Osmanlı Toplumunu da sınıflı bir toplumdur. Ama buradaki sınıflar Batı toplumlarındakilere benzemezler. Önce Allaha, sonra da onun adına Sultana ait olan mülkiyete tasarruf yetkisine sahip yönetici bir Devlet Sınıfıyla, hiç bir hakka-hukuka sahip olmayan "Yönetilenlerden" oluşur Osmanlı Toplumunu. Göçebe-barbar bir aşiret toplumunun fütühat yoluyla devletleşerek sınıflı toplum haline gelişiyle, kentten çıkma toplumların sınıflı toplum haline gelişiyle tamamen farklı şeylerdir. Birinci durumda aşiret toplumu bireylere ayırışmadan sınıflaştığı için buradaki "sınıflılık" aşiret yapısının adeta donarak farklılaşmasıyla ortaya çıkar. Fütuhata yöneten ve ondan aslan payını alan "Yönetici Sınıf" (toplumun çobanları), Tanrı adına mülkün de sahibi olduklarından devletin vergi gelirlerine de el koyarlar. "Yönetilen" sınıf ise "Reayadır" (yani sürüdür)!

Osmanlıdaki "Devlet Sınıfı" kavramının Batılı anlamda bürokratlarla hiçbir benzerliği yoktur! Çünkü, birey olarak birer hiç olan kullardan oluşur bu Devlet Sınıfı. Tek varlık nedenleri de Sultana sadakattir. Hak hukuk vs. bunların hiç yeri yoktur bu sistemde. Sultanın bir işareti yeter kellelerin uçması için. Burada devlet, adeta sınıflılaşılarak donup kalmış bir aşirettir halâ (devlet içindeki devlet). Devlet anlayışı, özel mülk sahibi bireylerden oluşan bir sınıfın egemenliğini sürdürmek değildir. Devlet Haktır! Bütün toplumun kutsal temsilcisidir! Onun kutsallığı Hakkı temsil etmesindedir. Böyle bir toplumda kendi başına birey diye birşey olamaz. Ancak devlet varsa onun kulu-kölesi, ya da çobanın sürüsüne ait bir koyun olarak birey vardır!

Hani derler ya "kılıfına uydurmak" diye, bu toplumda görünüşte mülke sahip olmanın bütün çeşitleri vardır; ancak bunların hepsi o "sınıfsızlık", "mülkün Tanrıya-Devlete ait olması" kılıfının içinde, bu çerçeveye uydurularak bir anlama sahip olurlar. Önemli olan içerik değildir, o çerçevedir. Bazıları sağında solunda "derin devlet" arıyorlar! Derin devlet işte bize tarihsel olarak kalan bu çerçevedir-devlet anlayışıdır. "Solcusunda da" aynıdır o anlayış, "sağcısında da". Çünkü "burjuvası da" vardır bu Devletin "işçisi de"! Önemli olan o "ruha" sahip çıkmak, kendi varlığını o ruhun içine sığdırabilmektir. Bu ruh da nereden çıktı mı diyorsunuz! O ruh atalarımızdan bize kalan ve bilinç dışı olarak bütün varlığımızı kuşatan kültürel mirastır. Toplumsal hafızada nesilden nesile aktarılarak günümüze kadar gelen bilgidir-yaşam

⁴ Ama onun, yani Sultan'ın „birey „olarak „varlığı“da, Batı'daki gibi, üretim araçlarının özel mülkiyetine sahip „özgür“ bir birey olmasından kaynaklanmaz. O, Allah'a ait olan mülkün, onu temsilen sahibidir. Yani gene Batı' daki anlamda „özgür bir birey“ yoktur ortada!

bilgisidir. İçinde Osmanlılık, İslam, ya da Batıcılık da olsa özünde değişmeden donup kalmış bir aşiret ruhudur!

Bir nokta daha! Bu mirasın, bu ruhun bugün hala ayakta kalmasını sağlayan, ona maddi temel teşkil eden şey ise devletçiliktir, devlet mülkiyetidir. Onun içindir ki, özelleştirmeye karşı ıkılıyordur. Onun içindir bu “satıldıık, öldük, bittik, mahfolduk” iğlikleri!⁵

KENDİ KARŞITINI YARATARAK VAROLMAK

Peki, tarihsel toplumsal obanımız-Yönetme uzmanı Osmanlı artığı o Devlet Sınıfının bütün o “Yönetme ve Kontrol Mekanizmalarına” rağmen, yani, istenilmeyen sonuçları engellemek için başvurduğu bütün o tedbirlere, negatif feedback çabalarına rağmen, nasıl olmuştur da, yukardan aşağıya o “Batılılaşma” süreci, kendi inkârı olan bir Anadolu sivil toplum potansiyelini-Anadolu kapitalizmini yaratabilmiştir? Ucu, bugüne kadar uzanan bu diyalektik nasıl bir diyalektiktir?

Olayı çözdükten sonra, tabi herşey çok basit görünüyor! Ama o “ok basit” olanın anlaşılabilmesi için yıllar geçti! Cevap şöyle: Ortaçağ Avrupasında feodaller kent toplumu olarak sivil toplumu nasıl yarattıllarsa, bizim Batıcı Devlet Sınıflarımız da, Anadolu sivil toplumunu gene aynı şekilde, aynı diyalektiğe tabi olarak yaratmışlardır!

Örneęin, Ortaçaę’da bir kentin kurulması olayını ele alalım. Bir feodal bey neden kent kurucu oluyordu? Feodalizmle, kapitalizmin ana rahmi kent arasındaki ilişki ne idi? Feodal bey, bir kenti kurarken kendi ipini çektiğinin farkında değil miydi? Ya da, kenti kurarken, intihar etmek için, kendini yok etmek için mi yapıyordu bunu? Tabii ki hayır! O an onun tek dūřündüęü kendi çıkarı idi. Kent kurulacak, ticaret gelişecek, o da bundan yararlanacaktı. Pazardan vergi alacak, kendi tüketim ihtiyaçlarını daha kolay temin edecekti vs. Bir de tabi, sistemin kendi içindeki çelişkiler açısından, köylülerin-serflerin, yani kendi karşıtlarının dışında, onlara karşı kendisini güçlendirecek, onlara bağımlı olmaktan kurtaracak, altın yumurtlayan bir tavuk gibi, sırf kendisine tabi bir alternatif, bir çıkış yolu olarak görüyordu onu. İşte, kendi “inkârını” yaratma olayı budur.

Bařka bir örnek verelim. Burjuvaziye ele alalım. Bugün burjuvalar “araştırma-geliştirme” çalışmalarına milyarlarca dolar yatırıyorlar. Neden? Yeni bilgilerin üretilmesine yol açarak, bu bilgileri kullanıp, rekabette üstte kalabilmek, daha çok kâr elde edebilmek için. Ama her yeni bilgi, pratikte, üretici güçlerin biraz daha gelişmesine yol açıyor. Ve giderekten o hale geliyor ki, kapitalistler, daha çok kâr elde edebilmek için, işçilerin yerine mümkün olduğu kadar makineleri, robotları kullanmaya başlıyorlar. Başlangıçta müthiş birşey bu tabi! Ne grev var, ne hasta olmak! Her bir robot, altın yumurtlayan bir tavuk onlar için! Ama bir dūřününüz şöyle, nereye gidiyor bu iřin sonu diye! İlerde, işçilerin yerini büyük ölçüde robotlar aldığı zaman nasıl kâr elde edecek kapitalist! Kâr olayı, işçinin sırtından kazanılan artı değerle ilgili birşey değil mi, işçinin yerini robot alınca kâr da ortadan kalkar! Kâr olmayınca da kapitalist olmaz! Kapitalizm kendi inkârını yaratmaktadır. Modern komünal topluma giden yol iřte böyle inřa ediliyor...

Tekrar Osmanlının ve Cumhuriyet Türkiyesinin Batılılaşma sürecine dönüyoruz. Evet, nasıl olmuştur da bu süreç zamanla kendi diyalektik inkarı olarak bir Anadolu kapitalizminin ortaya çıkmasına neden olmuştur?

⁵ Ve ben de inadına bu yüzden „özelleştirme” diye bağırıp duruyorum!!..

Burada, birbirisiyle içiçe olan ve birbirini tamamlayan iki süreçle karşılaşırız. Bunlardan birincisi açıktır. Batı kültürüne göre yeni insan tipleri ve yeni bir toplum yaratılmaya çalışılmaktadır. Bu demektir ki, yeni insan tipleriyle yeni bir yaşam biçimi yukardan aşağıya doğru topluma egemen kılınacaktır. Bu amaçla sistemin içinde Batıdakilere benzer kurumların-yapıların oluşturulmasına çalışılır. Meşrutiyetin ilanı, Tanzimat Fermanı, Parlatentonun oluşması, okulların, üniversitelerin, bankaların kuruluşu, Batıdakilere benzer yeni yasaların çıkarılması vs. bütün bunlar hep tepedeki batıcı Devlet Sınıfı unsurlarının yeni bir sistem yaratabilmek için başvurdukları etkinliklerdir. Bu "toplum mühendisi" atalarımızın amacı kavanozda insan yetiştirerek kendilerine uygun bir halk-ulus yaratmaktır. Ama bakın bu süreç de pratikte nasıl işliyor; Şerif Mardin'i dinliyoruz:

"Bunlar, sivil kurumların Türkiye'de bulunmadığının ve bunun da kendilerini, fikirlerini tatbik imkanı az olan sosyolojik bir yapı ile karşı karşıya bıraktığının farkındaydılar. Bundan dolayı gerek ittihatçılar, gerek Kemalistler bu ara'yı temsil edecek kurumları (bankalar vs.), sınıfları (ticari ve endüstri burjuvazisi) ve yasaları (Cumhuriyetin Medeni Kanunu ve Ticaret Yasaları) temellendirmeye çalıştılar. İlginç olan ve kurumsal sosyolojinin üzerinde durması gereken gelişme, "sivil toplum" kurucu olarak tanımlayabileceğimiz bu yeni yapıların, uzun vadede Kemalistler tarafından değil, fakat dindar Müslümanlar tarafından zaptedilmiş olduklarıdır".

Harika!..Yani Şerif Mardin diyor ki; Batıcı Devlet Sınıfı kendine bir kitle temeli yaratarak kendi dünya görüşüne göre yeni bir toplum inşa edebilmek için Batıda kapitalist sistem içinde varolan kurum ve kuralları yukardan aşağıya doğru Türkiye Toplumunu içinde de oluşturmaya çalışır. Bunu yaparken onun amacı "cahil" "geleneksel İslamcı" kitleleri "eğiterek" yok etmek, insanları bu yeni kurum ve kuralların-ilişkilerin içinde kendi dünya görüşüne göre yeniden yaratmak-şekillendirmektir. Örneğin bankacılık sistemini ele alalım: Bankayı kurdun bu kolay. Başına da kendi görüşüne uygun Atatürkçü bir müdür, personel vs. atadın. Bu da kolay! Peki kime hizmet verecekti bu banka? Senin o "cahil"- "geleneksel İslamcı" dediğin "göbeğini kaşıyan" insanlara değil mi? Diyelim ki köylü Mehmet ağaya krediyi verdin ve işleri de iyi gitti. Seneye daha büyük bir krediydi, gübreydi, yeni makinalardı derken al sana işte bir Anadolu kapitalisti! Aynı süreç ticaret ve sanayi kapitalizminin gelişimi açısından da geçerlidir. Kapitalistleşmek, Batılı bir toplum gibi olmak mı diyordun, al sana işte kapitalist! Hem de aslan gibi dini bütün, yerli mi yerli bir Anadolu kapitalisti! Böyle gelinir 1950 lere. DP bu sürecin ürünü olur. Sonra Özal ve bugün de AK Parti.."Çağdaş medeniyet seviyesine ulaşmak" istemiyormuydunuz siz, alın işte size çağdaş-kapitalist medeniyet, karşınızdakiler de onun temsilcileri!

TÜSİAD cıkar diyor ki, "biz gelişmeden yanayız, ama değişime karşıyız"! Yani gövde gelişecek ama üzerindeki elbise aynı kalacak, minare yükselecek ama kılıfı değişmeyecek! Özelleştirmeler yapılacak, AB ile bütünleşme yolunda reformlar hızla yerine getirilecek ama Devlete- Devlet Sınıfına- ve tabulara dokunulmayacak! Helal olsun TÜSİAD'a ve onunla kolkola "devrimin şanlı yolunda" ilerleyen "solcu" sendikalarımıza!!.

VE 27 MAYIS: KARŞI DEVRİM Mİ "ÖZGÜRLÜKLER ORTAMI" YARATICISI MI?

1950 DP iktidarı, yumurtanın kabuğunun (eski Devletçi yapının) çatlayarak, civcivin ortaya çıkmaya başlaması olayıdır. Anadolu kapitalizmini temsil eden sivil toplum güçlerinin Osmanlı artığı Devletçi yapının içinden kafalarını çıkarmaları, burjuva devrimi yolunda tarihi bir adımın atılması olayıdır.

Ama olay burada bitmez! "Devleti kuranlar", "Devletin asıl sahipleri" bu türden bir gelişmeyi içlerine sindiremedikleri, kabul edemedikleri için, bütün bu olup bitenleri hemen, "Devlet

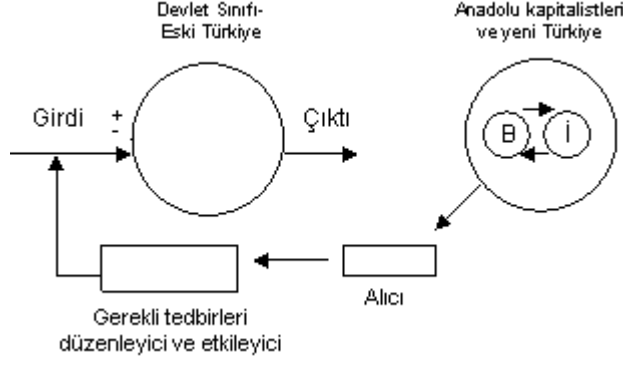
elden gidiyor” diye algılarlar. Ve “istenilmeyen bu sonucu engelleyebilmek için” “Devleti bu beladan kurtarma” planları yapılmaya başlanır! “Ya Devlet başa ya kuzgun leşe” dir! 27 Mayıs’a böyle gelinir. Bütün o “gençlik hareketlerinin” falan nasıl, neden yaratıldığına girmiyorum. Bunlar hep bir tür “feedback transfer sistemleri”.

27 Mayıs 1960 darbesi, “gelişen kapitalizmin mülksüzleştirdiği orta sınıfların, şehir ve köy küçük burjuvazisinin direnişi” imiş!! Eskiden böyle “Marksist tahliller” yapardık! Darbecilik, demokrasi düşmanlığı ne güzel legalize ediliyor değil mi! Keşke öyle olsaydı!! Hani nerde o darbe yapacak kadar örgütlü “şehir ve köy küçük burjuvazisi”! Bunlar hep “batıcı-solcu”, ayakları havada, Türkiye’yi, Türkiye tarihini, toplumunu tanımayan “tahlillerdir”! 27 Mayıs, Devlet Sınıfının, “Devleti kurtarmak” için Anadolu kapitalizmine karşı, sivil topluma karşı ayaklanmasıdır. Bütün o “gençlik hareketleri” falan da hepsi son tahlilde romantik-gerici düzmece senaryolardır. 2007’nin “Cumhuriyet mitinglerini” alın! 1960 ortamına götürün, karşınıza o dönemdeki “ilerici gençlik hareketleri” çıkar!.. 1960’lar Türkiye’de, bir yanda, iktidardan uzaklaştırılmış, ama halâ toprakların ve ekonominin yüzde 60-70 ‘ine sahip bir Devlet ve Devlet Sınıfı vardı ortada; ve sen bunu görmüyorsun da, “mülksüzleşen küçük burjuvaziden” bahsediyorsun! Neden? Çünkü böyle “Devlet Sınıfı” diye bir sınıf yok Batı’da!. “Sol klasiklerde” yok böyle bir ifade! Koskoca bir ülkeyi Batı’dan alarak türettiğin kavramların içine hapsederek açıklamaya çalışıyorsun! Ve bunun adına da “ilericilik” “solculuk” diyorsun, sonra da ortalığı birbirine katıyorsun şımarık çocuklar gibi! Neymiş 1977 ruhuna uygun olarak 1 Mayıs’ı Taksim’de kutlayacaklarmış! Kimsin sen, nereden çıktın, nereden buluyorsun bu gücü? “27 Mayıs Anayasası’nın getirdiği demokratik özgürlükler ortamından” mı? Nedir o zaman bu “demokratik özgürlükler ortamı”? Nasıl bir “sol”, ya da “işçi sınıfı hareketi”dir ki bu, öyle yukardan açılan bir kanalın içinde “gelişmeye” başlıyor?

Askerler bir darbe yapıyor. Halkın oylarıyla iktidara gelen bir hükümeti deviriyorlar. Sonra da, “demokratik” bir anayasa hazırlatarak, “işçi sınıfı hareketi”nin-“sol”un gelişmesine zemin hazırlıyorlar! Bu ortamın ürünü olarakta ne olduğu belli olmayan bir sürü “sol” akım çıkıyor ortaya. Burada tuhaf olan birşey yok mu! Dünyanın her yerinde demokratik haklar önce feodalizme sonra da burjuvaziye karşı uzun mücadelelerin sonunda elde edilirken, bizde, darbeye işbaşına gelmiş, ve ne olduğu belli olmayan bir “asker sivil aydın zümre” yukardan bunları armağan ediveriyor! Ve biz de bu durumu hiç sorgulamıyoruz! Daha doğrusu sorgulayamıyoruz! Neden?

Olayın iki boyutu var. Birincisi, sivil toplumun, Anadolu kapitalizminin kendi iç çelişkilerine yöneliktir.

Adı üstünde, “Anadolu kapitalizmi” de olsa, o da bir kapitalist oluşumdur sonunda. Ve o da burjuvazi ve işçi sınıfından oluşur. Sınıf mücadelesi bu sistemin de iç dinamiğidir. 1950’lerle birlikte iktidarı Anadolu kapitalizmine kaptıran Devlet Sınıfı, “düşmanımın düşmanı dostumdur” mantığıyla, “ortak düşmana” karşı cepheyi genişletmek için, işçi sınıfı hareketinin ve diğer toplumsal muhalefetin yolunu açar. Kendisini “kapitalizme karşı onların, demokratik hakların hamisi” gibi gösterir. Bu arada, Batı’dan çığ gibi “bilgi” (informasyon) akışını, sol literatür-kaynak çevirisini de hesaba katarsanız, kısa süre içinde Türkiye’de Batı değerlerine göre biçimlenmiş, Jön Türk geleneğine uygun olarak, yukardan aşağıya doğru, “Anadolu kapitalizmine” düşman, Devlet Sınıfı dostu bir “sol”-“aydın” tabaka oluşur-oluşturulur. Devlet, sınıf, sınıf mücadelesi anlayışını Batı dillerinden çevrilen sol kitaplardan öğrenen, Türkiye’yi tipik bir Batı ülkesi gibi algılayan yeni bir “solcu” jön Türk neslidir bu. Cumhuriyet’ten sonra yeni Devlet Sınıfı haline gelen eski jön Türk kuşağı, kendi “solcu” takipçilerini yetiştirmektedir adeta!

Şekildeki “Gerekli tedbirleri düzenleyici ve etkileyicilerin” kimler olduğunu tahmin ediyorsunuzdur herhalde! Yeni Türkiye’den-sivil toplumdan gelen informasyonlara göre, İstenilmeyen sonucu (Devleti burjuvazinin ele geçirmesini) engelleyebilmek için gerekli tedbirlerin alınmasını sağlayan-gerekli çıktılarının oluşturulabilmesi için ortamı uygun hale getiren unsurlardır bunlar. Bugün “Ergenekon” örgütü deniyor buna, ya da “derin devlet”. Ve de tabii kontrolleri altındaki bütün o Devletçi “sivil toplum örgütleri”. Bunlar, ellerindeki bütün imkânları kullanarak “gerekli” çıktının oluşması için ortamı uygun hale getirmeye çalışırlar. Buradaki “Çıktı”, duruma-ortama göre, bir darbe de olabilir, bir muhtıra da, veya, bugün olduğu gibi bir “yargı darbesi” de, ya da ne bileyim, birçoklarının halâ hayal ettikleri gibi 27 Mayıs’tan sonra yaratılan “özgürlük ortamına” benzer bir ortamı yaratacak bir “sol darbe”de! Önemli olan istenilmeyen sonucu engelleyebilmek, “devleti kurtarmaktır”! Tabii bazan, istenilen sonuçları alabilmek için pozitif feedback de yapılır. 12 Mart öncesinde Dev Genç’e dedikleri gibi yani, “yürüyün, varsın birkaç kişi ölsün, önemli olan askerinin müdahalesi için ortamı hazırlamaktır” denilir.. Aslında yapılan, aynen bir arabayı kullanır-yönetir gibi, ya fren yapıp direksiyonu sağa sola çevirerek, ya da gaza basarak hedefe doğru yol almaktan ibarettir.

1 MAYIS VE TÜRKİYE “SOL”UNUN DİYALEKTİĞİ

DİSK ve KESK.. “solcu sendikalar” deniliyor bunlara! 1 Mayıs 1977 Taksim olaylarını kastederek, “İşçi sınıfımızın şanlı 1 Mayıs 1977 geleneğine uygun olarak bu yıl 1 Mayısı mutlaka Taksim’de kutlamak istiyoruz diyorlar. AK Parti hükümeti de “provokasyon olacak” diye buna karşı çıkıyor ve bilinen olaylar oluyor.

Önce şu şanlı 1 Mayıs 1977’ye bakalım. Sırtını sosyalist sisteme dayayarak kapitalist olmayan bir yoldan sosyalizme geçmeye-devrim yapmaya çalışan TKP’nin peşine takılarak Ecevit’le kolkola “devrimin şanlı yollarında” koşan DİSK’in tarihinden kara bir sayfadır 1977 1 Mayıs’ı. İşçi sınıfıyla Devlet Sınıfının kolkola birlikte devrim yapabilecekleri anlayışının bilmem kaçınıcı kez iflas ettiği bir gündür. Sen şimdi tuttur gene, illa 1 Mayıs’ı 1977 geleneğine uygun olarak Taksim’de kutlayacağım diye! Amaç ne peki, 1 Mayıs’ı kutlamak mı? Buna kargalar bile güler! Amaç, tam AK Parti kapatma davasıyla köşeye sıkışmışken ona bir darbe daha vurmaya, ortamı germeye, Devlet Sınıfının işini kolaylaştırmaya. AK Partinin işçi düşmanı olduğunu göstermek. AK Parti “kazanılmış haklarımızı” elimizden alıyor, bizi “mezarda emekliliğe” mahkum ediyor diyorlar ya, işte bunun için o “kazanılmış haklarını” kendilerine kazandıran Devlet Sınıfına karşı diyet borçlarını ödüyorlar! AK Parti geldi, beş yılda özelleştirmelerle “ülkeyi sattı bitirdi” ya, bunun intikamını alıyorlar şimdi! Devletçi düzene dönüş için Devlet Sınıfıyla birlikte yolu açmaya çalışıyorlar! Siz DİSK’in ağzından hiç parti kapatmaya karşı bir laf duyduunuz mu? Demokrasi mücadelesinin en önemli sorun haline geldiği bir dönemde siz hiç DİSK’ten bu yönde bir çabaya şahit oldunuz mu? Ne

yapıyor DİSK, TÜSİAD'la birlikte Devlet Sınıfı adına iktidar mücadelesine taraf oluyor. 1 Mayıs provokasyonundan sonra TÜSİAD başkanının DİSK başkanını kutlaması bir tesadüfmüdür! Ya peki eski cumhurbaşkanı Sezer'in 1 Mayıs'tan dolayı DİSK'e geçmiş olsun telefonu!..

Ama burada hemen akla bir soru geliyor. İyi güzel, tamam, adamlar elbette ki içinde buldukları mücadeleyi kendilerine göre yönetiyorlar. İstenilmeyen sonuçları engelleyebilmek için frene basmaya, direksiyonu sağa sola çevirmeye çalışırken, istedikleri sonuçları elde edebilmek için de ona göre gaz verip pozitif feedback yapıyorlar. Peki karşı taraf ne yapıyor, onlar neden yönetemiyorlar içinde buldukları demokrasi mücadelesini? Örneğin tamam, AK Partililer DİSK'li KESK'li sendikacıların bir provokasyonun içinde olduklarını söylüyorlar, peki siz ne güne duruyorsunuz, neden bu provokasyonu engellemeye çalışmıyorsunuz? 1 Mayıs günü İstanbul'da istenilmeyen olayların olacağını herkes biliyordu, neden bunu engellemek için önceden harekete geçmediniz. 1 Mayıs'ı tatil günü ilan etseydiniz, bu yıl ilk kez, 1 Mayıs'ın bayram olarak ilan edilmesi dolayısıyla Taksim'de kutlamalara da mücade ediyoruz deseydiniz, hatta başbakan, ya da çalışma bakanı elinde bir buket çiçekle Taksime giderek kutlamalara katılsaydı ne olurdu? Ben size söyleyeyim, müthiş birşey olurdu. Bırakınız provokasyonu falan, bütün işçi sınıfını demokrasi cephesine kazanmış olurdunuz. Provokasyon yapmaya çalışan o "solcu" sendikacılar da ortada kalakalırlardı! Ama bunu yapamadınız neden? Bir düşünün bakalım neden..

Burada çok önemli bir nokta var. Gelişen Anadolu kapitalizmiyle birlikte, bu sivil toplum zemininde sınıf mücadelelerinin de ortaya çıkması, Anadolu burjuvazisinin, karşısında, kendisine karşı direnen, daha çok demokratik hak talebinde bulunan bir işçi sınıfı hareketini bulması doğaldır. Doğal olmayan, bu potansiyelin kendi varoluş zeminine, sivil toplum zeminine karşı Devlet Sınıfının yürüttüğü mücadelede bir yedek güç haline gelmesidir. Eğer Türkiye'deki Devlet Sınıfı, Osmanlı artığı, toprakların ve üretim araçlarının büyük çoğunluğuna sahip (Devlet adına tabi) antika bir sınıf olmasaydı, eğer Türkiye'nin önündeki problem bu antika yapıdan kurtularak modern bir sivil toplum haline gelmek olmasaydı, yani Türkiye'nin önündeki sorun kendine özgü bir burjuva devrimi sorunu olmasaydı, Türkiye, Batı toplumları gibi burjuva devrimini çoktan tamamlamış bir ülke olsaydı, o zaman birçok şey farklı olabilirdi. Ama Türkiye daha sırtındaki antika kabuğu atamamış bir toplumdur hala, bunun mücadelesini veriyor. Sen tut, böyle bir durumda iken, "kapitalizme karşı" "ilericilik" yapıyorum diyerek kendi bindiğin dalı kes, ve, "o da burjuvaziye karşı" diyerek, Devlet Sınıfını kendine doğal müttefik olarak gör! İşte, Türkiye sol'unu askeri darbeleri desteklemeye götüren, onu "kapitalist olmayan bir yola" sokan mantık budur.

Ama bunu sadece bir "hata" olarak, "sol"un bir hatası olarak görmek de yanlış! İşin kökü çok daha derinlerde yatıyor! "Solcu" olmak, üretim araçlarının mülkiyetinin devlete ait olduğu bir sistemi istemek, bunun için mücadele etmek olunca, devrim anlayışı, burjuvaziyi ve kapitalist sistemi zorla yok ederek, üretim araçlarının devlet mülkiyetine dayanan bir sistemi yaratmak olunca, zaten devletçi olan bir düzeni ve bu düzenin koruyucusu olan bir Devlet Sınıfını, devlet anlayışını niye karşına alacaksın ki! "Marksizmi yaratıcı bir şekilde Osmanlı toprağına uygulayarak", Devlet Sınıfıyla ittifaka dayanan "orijinal bir devrim modeli" oluşturursun iş biter! 1971'lerin 8-9 Mart darbeciliğinin altında yatan mantık budur. 1973 Mart'ında general Gürler'in cumhurbaşkanlığını destekleyen "sol" mantık bu mantıktır. Arada nüanslar olsa da şimdiye kadar Türkiye'de "sol"un bütün çeşitlerini yönlendiren mantık, devrim anlayışı budur. Bugün AK Parti'nin kapatılması için açılan yargı darbesini destekleyen (bazan açıkça, bazan gizli olarak) mantık da bu mantıktır.